

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvoló frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Drugi naprej — mi nazaj.

Z dežele, 19. julija.

„Erst wenn die Feuersäule der Bildung vor dem Volke herzieht, kommt es aus der Wüste in's Land seiner Hoffnung.“ Kako resnične so te besede! — Spomnil sem se jih, ko sem čital knjigo Karla Jentscha, bivšega nemškega katoliškega duhovnika, sedaj jako plodovitega žurnalista, v kateri opisuje premembe svojega življenja. Jentsch je zdaj morebiti 65 let star. Njegova mladost spada torej v dobo, ko v Nemčiji še ni bilo velikega kulturnega, gospodarskega in političnega razvoja. Iz te knjige spozna starejši Slovenec, da je tudi on v ravno takih ljudskih in srednjih šolah bil, kakor kak Nemec v rajhu. Isti duševni milje, isto življenje mej mladino, isti učitelji. Tudi škofovski deški konvikti so tam na Nemškem bili nekaj taki, kakor pri nas. Čitatelj te jako zanimive knjige najde, da smo mi Avstrijci pred petdesetimi leti imeli gospodarsko in kulturno isti nivó, kakor ti Nemci, ki pa so bili povrh še razkosani na več manjših držav.

A kaka razlika danes mej Nemci v rajhu in mej avstrijskimi Nemci in kaka velikanska mej istimi in — razven Čehov — mej avstrijskimi Slovani! Tam gospodari veleposestnik z vsemi sredstvi, kar mu jih je podala znanost za intenzivno kmetovanje. Tam najdemo mej veleposestniki izborne strokovnjaške kmetovalce, ki si vedo v času, v katerem nimajo več brezplačne delavske sile, tlakarja, pomagati in pomagati kot proizvajatelj za svetovni trg. V tej Nemčiji nastopa danes tudi manjši kmet, ki nikakor ne obupa, kaj še, da bi zapustil plug ter se udinjal fabričnemu delu v tujini. Intenzivno delujoč dobiva kmet v rajhu iz par oralov zemlje več dohodkov, kakor avstrijski kmet iz velike, 80 oralov obsežne kmetije. In šolan je tudi v obče. Kmet v Nemčiji živi — z malo izjemami, kakor v nekaterih krajih nemške Šlezije — prav dobro, se dobro oblači in je iz tlakarških časov prevzete bajte že zdavno podrl in si lepša domovanja napravil. Tudi meščan-obrtnik je že zdavno prestal hudo krizo, v katero ga je potisnila mašina s

tem, da je uničila toliko rokodelskih strok, a trgovec dela z vsem manj omikanim svetom. Najvišje stoječemu meščanu, velikemu trgovcu in fabrikantu je ves svet že skoraj premajhen. Ti Nemci ravno gospodarijo pametno. Velika omika jih vsposablja za uspešno delo. Čakali niso, da državni birokratizem šole odpre; pomagali so si sami. Njih trezno, varčno življenje je ustvarilo duševno in telesno čvrste ljudi. Veselje je Avstrijcu potovati po kmetih, po trgih in mestih v Nemčiji. Tam je, kakor na Češkem, lahko najti kmeta, ki je gimnazijo dovršil, lahko trgovca, ki je kako višjo šolo obiskoval, in fabrikanta, ki je tehniko dovršil. „Notranje razmere niso samo pogoj za to, kako nastopa kako ljudstvo zunaj svojih mej, ako nastopa roparsko ali trgovsko na svetovnem odru; iste so tudi pogoj onih močij, s katerimi na zunaj vplivati zamore. Malo, v sebi utrjeno ljudstvo Atencev je pri Maratonu velikansko moč Perzov odbilo; v notranjih razmerah razpadajoči velikanski Rim se podre pred navali majhnih čet Germanov. In ta moč na zunanji ni odvisna od materialnega orožja, ampak od gospodarske in duševne sile, ker te podajajo posamezniku ponos in čut slobode“, piše neki pameten mož o razvoju Nemcev v rajhu.

V Avstriji so se državniki prej lotili odprave tlake, kakor na Nemškem. Cesarica Marija Terezija in še bolj njen veliki sin Jožef II. sta se energično tega dela poprijela. Jožef II. je celo pred veliko francosko revolucijo — ki je razlastitev kmetije brez plačil odveznin grajščakom in cerkvi dekretirala — v Avstriji tako brez dolgov hotel kmetije postaviti v kapitalistično gospodarstvo ter jim celo iz državnih sil hotel pomagati do fundusa. Koliko se je tedaj storilo za srednje šole! A fevdalstvo in klerikalstvo je vse to zopet uničilo, kar je začel Jožef II.!

Ko se je leta 1848 naša država precej stresla, so viseli težki okovi fevdalizma in posebno katoliškega klerikalizma na vsem, kar teži in mora težiti na jasnejšo plan, ker francosko, angleško in tudi že nemško gospodarstvo je v drugačno gospodarjenje sililo ter tudi že na avstrijska vrata trkalo.

Danes vidimo Avstrijci, da smo, dasi smo pred 60. leti živeli v istih gospodarskih in kulturnih razmerah, kakor Nemci v rajhu, danes daleč zaostali za njimi. Avstrijski človek daje Nemčiji kulja, avstrijska zemlja daje bogastva svojih premogokopov tujini, fabrike pa stvarjajo pri nas največ Nemci iz rajha in tudi po naših veleposestvih grabi ista nemška roka. Ali naj mirno roke v žep utaknemo ter le v žepu stiskamo pest? Ali naj bo še ista moč danes v Avstriji merodajna, ki je po smrti Jožefa II. sistematično zavirala vsako prostejšo gibanje avstrijskih narodov in iste dovela do tolikega stagniranja, in ki tudi danes davi vse avstrijske narode brez izjeme?

Tu se zopet spominjamo v začetku citiranih besed. Saj nam predočujejo vso tužno zgodovino slovenskega naroda v preteklih dveh stoletjih. In tu nam pride — da pustimo vse drugo na stran — v spomin, kako sistematično v teh današnjih časih slovenski farovž ljudskega učitelja z ustno in pisano besedo pred našim revnim in nešolanim kmetom ponižuje in v nič deva, kakor učitelja črni na zgoraj in preganja, koder more. Dandanašnji Slovenci smo pač prave šleve, da trpimo vse to, kar počenja pri nas klerikalizem. V nas ni prav nič več krvi junaških naših očakov iz 16. stoletja! —a—

V Ljubljani, 20. julija.

K položaju.

„Narodni Listy“ so prinesli pod naslovom „Naš odgovor“ članek, s katerim zavračajo prigovarjanje nekaterih nemških klerikalnih in poljskih listov, da bi Čehi stopili v staro desnico s tem pogojem, da se odpovedo obstrukciji, in da priznajo nemščini kot posredovalnemu avstrijskemu jeziku prvo mesto. „Narodni Listy“ pišejo: Kaj nam je pomagala dosedanja večina, kje je bila njena pomoč za pravico našega naroda proti krivici, ki se mu je prizadela 17. oktobra in kje je bila pozneje? V tako mlačno, samo vladam, ne pa principom zvesto desnico ne pošlje češki narod svojih poslancev več. Nam zvestim federalistom bi se morale dati prej garancije, da bode desnica v bodoče postopala drugače, in da

bo resno, pošteno in pridno delala za zmago principov avtonomije in enakopravnosti, in če to vladi ugaja ali ne. Samo v tako pošteno avtonomistično delavno večino, ki ne bo služila centralizmu, nego ustvarjenju federalistične Avstrije, pošljejo Čehi svoje poslance, nikdar pa ne v bivšo večino slabega spomina. — Nekateri listi pišejo, da je cesar v Ištu iznova naročil Körberju, naj začne nova pogajanja s strankami desnice in levice, drugi pa zagotavljajo, da se to ne zgodi. Körber skliče pač v jeseni zopet državni zbor, saniranje razmer v parlamentu pa prepusti zbornici sami. Bržčas se zbornica vendarle zjedini, da se opravi nekoliko poostri. Obstrukcije pa ne odpravi.

Vojna na Kitajskem.

„Daily Express“ poroča, da so se vršila minolo jesen med kitajsko in japonsko državo pogajanja, in je poslala cesarica-vdova Linšošuna v Tokio, da predlaga japonskemu cesarju tajno pogodbo, ki bi imela namen uničiti vsak evropski in ameriški vpliv ter pomoriti vse tujce na Kitajskem in Japoniskem. Kitajci in Japonci naj bi si potem razdelili vso vshodno Azijo od Birme do Sibirije. Lihungčang je bil baje za tako pogodbo in za tak načrt! Japonski cesar pa pogodbe ni hotel podpisati. Morda je to poročilo neresnično ali bistveno pretirano, toda čudno bi ne bilo, ako bi se poganjala kitajska vlada za zvezo z Japonsko v ta namen, da se ubrani rastočega vpliva tujih držav ter se zavaruje proti nadaljnemu prodiranju evropskih vlastij v kitajsko cesarstvo. Res je pa, da hoče sedaj Kitajska sama uničiti vsak tuj vpliv in zatreti ali pregnati vse tujstvo. Ustaja se širi bolj in bolj. V pokrajini Amur do Vladivostoka se vrši prava vojna med Rusi in Kitajci. Napadi se dogajajo vsak dan. Na jugu Kitajske pa je takisto vse kitajsko prebivalstvo bojevito in sovražno tujcem. Iz Šanhaja poročajo, da so tudi podkralji južnih pokrajin stopili na stran ustašev. Vsi tujci so dobili uradne pozive, naj zapuste nemudoma luke v ozemlju Yangcekianga. To ozemlje je bilo pod angleškim vplivom ter je jako rodovitno. Ob jezeru Poyang blizu Kinkianga je buknila ustaja že z vso silo na dan; pomorjenih je bilo mnogo misijonarjev in požganih

LISTEK.

Vjeručka.

Hrvatski spisal Mihovil Nikolić.

O tebi pišem, Vjeručka!

Dolgo že stojiš na moji mizi in gledaš me vedno jednako. Mirna, brezstrastna, tiha — samo pogled, žarek in plameneč. Ta pogled je vsa moja prošlost. On je jezik tvoje duše, Vjeručka. Nekdaj mi je bil vse — A ko sva se razstala, kakor da sem izgubil zvezdo na svojem nebu, veliko, svitlo zvezdo ...

In od tedaj živim od prošlosti. Tako živi tudi steblo v jeseni od spomina na svoje zelene veje in svitlo spomladansko solnce ...

* * *

Stanovala je pri gospej Sch. Imela je majhno sobico, katera je gledala na dvorišče. V njem so bili magazini dveh trgovcev, katera sta se tam na ulični strani predstavljala občinstvu s svojima bogatima etablissementima. Tudi kavarna je bila v hiši. Po ves dan so tam v kotu dvorišča pražili belo oblečeni sluge v velikih kotlih

kavo, in dim se je dvigal po vsem prostoru dvora. Potem se hrup kočijazev, škripanje voz, natovorjenih s trgovsko robo — evo v tak milieu je gledalo okno njene male, mile sobice. In tako je bilo ves dan. Šele proti večeru je bilo videti, kakor da so potrebe človeške družbe nehale siliti h kretanju in nemiru. Vse se je umirilo. Proti večeru sem jo tudi jaz posečal.

Kadar sva se čutila sama v sobi, je odprla okna. S sosedne strehe se je odbijala mesečna svitloba ter se vsipala v dvor. A tam z goré nad mestom je prihajal prijetni, hladni večerni veter ...

Sedla sva k oknu. Sama. Ona me je vsaki večer pričakovala. Prihajal sem na razgovor. Ona je bila sama, izgubljena v velikem mestu, zato me je vedno rada pričakovala. Z menoj ni bilo tako. Spočetka sem prišel, da pridem, ker sem jo poznal. Iz dolžnosti. Pozneje sem občutil, da mi je potrebno, biti poleg nje. Bila je mila, mlada, sveža in vesela, a imela je toplo, iskreno dušo. In jaz sem jo proučeval ... Čestokrat sem pozabil na študijo in pil sem, gotovo sem pil one mlade, sveže poteze njenega obraza in drago mi je bilo, da me gleda s svojim krasnim, velikim pogledom. Imela

je oči svetle, polne koprnenja, kakor da so vedno solzne. A te oči so govorile mnogo ...

In začel sem misliti o njej. Popolnoma sem jo vpil vase. Bila mi je potrebna. Moji duši, meni vsemu. Končno sem kar zmeraj sanjari samo o njej. Tega ni vedel nihče. Izpovedal sem tiho samo samemu sebi svoja čustva. Ljubil sem jo, silno, brezmejno ...

Kadar sem došel k njej, sva sedla k oknu. Romantika poletnega večera je drhtela okoli naju, v zraku male sobice, prihajajoča tam z gorá, in z daljnega, od zvezd svitlega neba. Tako je bilo tudi onega večera.

— Danes sem jako veliko mislil na vas, Vjeručka. Včerajšnji večer je zblížal najini duši še bolj. Ali se spominjate?

— Ah, dá, Michail!

Bile so to reminiscence na najino včerajšnje čitanje. Čitala sva skupno Tolstojevljeva „Michaila“. Tesno drug k drugem pritisnjena, za malo mizo pri svetilki, sva bila veliko čtivo o ljubezni bližnjega. Sama. Najprve sem čital jaz, potem ona ...

— Dá, včeraj nama je bilo lepo. Ko

ste odšli, sem še dolgo stala pri oknu ter gledala v noč. Bila je tiha, mirna. In mislila sem o mnogočem ... Razmišljala sem o umetnosti, o moči duše in o ljubezni, katera dviga, preporejaja. Ah, bilo mi je lepo. In dolgo v noč nisem mogla zaspati.

— Dá, v „Michailu“ je moč. Meni je ta knjiga od rane mladosti evangelij. Ljubezen bližnjega pa je tudi velika! Ona diha sveti, veliki vonj iz preteklosti krščanstva. Ona išče dušo. Dandanes je malo duš na svetu, Vjeručka ...

— Vi ste razmišljali o duši?

— Sem, mnogo. Ona je ono „nekaj“, kar čutimo v sebi, kar nas dviga, polni z nemirom. Mi se odgajamo. Hrepenimo po napredku. Mrzimo zastoj. Včasih se utešimo. Mir nam je mil. In potem, temu miru daje duša življenje. Ona ga oslaja, dela ga ugodnim, daje mu čut ljubezni ...

— Imate prav. Treba misliti nase, mnogo misliti. Ne nositi duše in srce skozi mladeniške dni kakor nekaj, kar mora biti v nas. Truditi se, crpati lepoto in dobroto, odgajati se.

— Dá, ker od tega se kasneje živi. To je ono kar ostane za nami. Ker duša je vse, a telo nič!

več cerkev. Takisto je v pokrajini Šantung revolucija v cvetu. Čete guvernerja Yuanšikaja so porazile z velikimi izgubami čete generala Tungfuhsianganga pri Čangčou, južno Tsientsinu in blizu meje pokrajini Čili in Šantung. Položaj v Nintšvangu je takisto zelo resen. Boksarji so mesto, katero branijo ruski kozaki in dve (ruska in japonska) topničarki, obkolili. Naravnost skrajno nevarno pa je položaj v Tsientsinu, katerega obkrožuje baje 150.000 Kitajcev z 220 topovi. Morda so te številke pretirane, vsekakor pa je število sovražnika vsaj desetkrat večje. In ta sovražnik je tolikanj nevarnejši, ker so ga bili ruski in nemški častniki izborno izvežbali. Vojno umetnost, katero so si pridobili Kitajci pri Evropcih, rabijo sedaj proti svojim učiteljem jako uspešno. Avstro-ogrška odposlila je v kratkem bojni ladiji „Cesarica Elizabeta“ in „Aspern“.

Vojna v Južni Afriki.

„Vossische Zeitung“ je dobila iz Londona obvestilo, da je angleško občinstvo zopet sila razburjeno, ker so došla iz Kitajske in Južne Afrike slaba poročila. Ko se je izvedel poraz, ki je zadel jeden izmed najboljših polkov, polk Lincoln ter škotski gardni polk pri Nitralsneku severno Pretorije, se je videl v tem takoj dokaz vestij, ki so se širile doslej le vsled govoric, da je namreč lord Roberts bolan. V tem slučaju zadeva odgovornost radi poraza nepotrebno izpostavljenega polka prvega štabnega častnika, lorda Kitchenerja. Nesposobnost angleških štabnih častnikov je zakrivila od začetka vojne že toliko porazov, da se pojavijo takoj najhujše skrbi, ter da iščejo v Londonu najrazličnejše vzroke, zakaj je višji poveljnik tako dolgo v brezdelnosti v glavnem mestu Transvaala. Jeden tak vzrok je, da vojaki nimajo črevljev, da je mnogo bosih. Vojni urad pa gotovo zadržuje še vesti o drugih vzrokih vojnega zastoja. — Zadnje dni so Buri zopet parkrat napadli Angleže. General Rundle je zadel pri Rovikranzu, severnozahodno Ficksburga, na Bure, ki so — dasi jih je bilo le 150 — hrabro streljali na štiri angleške brigade ter se le polagoma umaknili. Toda Rundle se ni upel dalje, ter je topničarstvo ves dan streljalo na Bure. Toda Buri so Angleže pustili streljati in se šele zvečer pokazali zopet. Drugi dan, 16. t. m. so Buri, ki so dobili večjo četo v pomoč, iznova prav junaško zgrabili oddelke Polecareva in Huttona. Angležem se je godilo že tako slabo, da so jih Buri pozivljali, naj se udadó. Buri so prišli prav blizu Angležem, a končno so se morali vendarle umakniti. 1500 Burov s 5 topovi je prodrlo kordon, katerega sta tvorili brigadi Hunter in Rundle med Bethlehemom in Fickburgom, in se umaknilo proti Ginsleyu. Buri so dali opraviti dva dni štirim brigadam ter se končno brez posebne škode lepo odtegnili.

C. kr. obrtne strokovne šole v Ljubljani.

(Konec.)

Vzprejemni in življenjski pogoji. Kdor hoče vstopiti v šolo kot redni učenec, mora dokazati, da je ugodno dovršil ljudsko šolo, in da je star 14 let. V oddelek za pletenje košaric se vzprejmejo tudi ženske učenke.

Vjručka me je gledala. Bila je mila ta trenotek. Mila in draga s svojimi očmi, katere so plamtele, z vsem svojim bitjem, katero se je dvignilo ter navdušilo za nekaj višjega v življenju.

— Ali se spominjate „Vjručke“?

Bila je to knjiga Sonje Kovalevske.

— Spominjam, predobro se je spominjam. Ona je tako sodila ter je imela tako dušo ...

— Hotela je biti koristna društvu, v katerem je živela. A ni imela pogojev v to, zato je umrla ciniški, a je vendar koristila — koristila s svojimi čustvi ...

— Ah, bedna moja Vjručka!

— Da, imenovala se je kakor tudi vi!

Vjručka me je pogledala dolgo, mirno. Bila je bleda in tiha. Zunaj se je razprostirala noč, trudna in težka. Samo veter, lahni veter jo je svežil.

— Vjručka, v kaj ste se zamislili?

— V noč, praznino. —

Bilo je takrat v njeni duši nekaj nejasnega, teškega ...

Kakor da mi je govorila: „Hotela bi sama biti!“ In jaz sem se poslovil od nje ...

(Dalje prih.)

Hospitantje smejo vstopiti tudi med šolskim letom, ako to prostor dopušča.

Za domačine je pouk na vseh oddelkih brezplačen. Inozemci (redni kakor tudi izredni učenci) plačajo na leto 200 K šolnine.

Za učence je v mestu mnogo stanovanj na razpolaganje. Za popolno oskrbo je plačati približno 24 do 40 K na mesec; stanovanje samo velja mesečno 4 do 8 K. V ljubljanski ljudski in dijaški kuhinji se dobiva hrana za razmerno jako nizko ceno; vrhu tega dovoljuje ta dobrodelni zavod učencem vsako leto tudi nekoliko prostih mark za kosilo in večerjo.

Pri izbiranju stanovanja je treba največje previdnosti; ravnateljstvo ima boljša in zanesljiva stanovanja stalno v evidenci, in zato je v interesu starišev, da se v zadevi stanovanja vselej obrnejo do ravnateljstva, ki jih bode pri tej izbihi drage volje podpiralo s svojimi izkušnjami.

Redni učenci dobe potrebne šolske knjige, pisalne in risarske potrebščine večinoma brezplačno pri ravnateljstvu šole.

Zavod ima primerno šolsko knjižnico poučne in zabavne vsebine.

Javna risarska šola. Ta oddelek daje samostojnim obrtnikom, pomočnikom in absolviranim učencem zavoda priliko, da se po navodilih učiteljev vadijo v kopiranju in izumljevanju umetnoobrnih objektov, oziroma v strokovnem risanju.

Oni obiskovalci, ki še nimajo dovolj osnovnega znanja v risanju, poučujejo se mesto v strokovnem najprej v elementarnem risanju, v prostoročnem in geometričnem risanju in oblikoslovju.

Pouk se vrši vsako nedeljo od 8. do 12. ure dopoldne.

Obiskovalci javne risarske šole smejo tudi obiskovati posamične predmete strokovne šole, kolikor to dopuščajo prostori.

Razmerje z domačimi obrti. Med najbolj važne naloge zavoda spada pospeševanje domače industrije, osobito pa malega obrta.

Ta smoter se doseza z izposojevanjem predlog, narisov in knjig, z oddajanjem naročil, s preskrbovanjem načrtov, skic in detajlov, z brezplačnimi nasveti o virih, cenah, o tehničnem postopanju, konstrukcijah itd.

Vsak obrtnik ima pravico, obračati se v takih in enakih zadevah na zavod; pri vnanjih obrtnih zadevah navadna listnica ali kratko pismo, samo da je dotična želja točno označena. Tu bodi povedano, da nima zavod samo bogate zbirke predlog za mizarje, strugarje, rezbarje in podobarje, temveč tudi za razne druge obrte (n. pr. za slikarje, ključarje, kamenarje, pečarje, stavbiške obrte itd.).

B. Strokovna šola za umetno vezenje in čipkarstvo.

Šola se deli v tri oddelke; ti so:

- oddelek za umetno vezenje,
- oddelek za šivanje čipek, ki imata po 3 letne tečaje s posebnim atelje-kurzom za absolventinje, in
- oddelek za pletenje čipek z dvema letnima tečajema.

Zavod ima namen, vzgajati umetniško izvežbane vezilje in čipkarice. Na jedni strani naj oživi ostanke istovrstne domače industrije, ohranjen je na Kranjskem, na drugi strani pa naj omogoči na podlagi pravih, zakonom sloga primernih principov in po vzgledih dobrih vzorcev splošno racionalno izurjenost v belem in pisanem vezenju ter v čipkarstvu.

Pouk je deloma teoretičen, deloma praktičen in obsega predmete: nemški jezik, slovenski jezik, računstvo in knjigovodstvo, elementarno prostoročno in strokovno risanje, prenašanje vzorov na blago, rezanje oblik, osobito pa praktična dela v ateljejih, katerim je odločeno največje število učnih ur. Tu se učenke po priznanih učbah sistematično poučujejo, seznanjajo se z najvažnejšimi metodami izdelovanja in dekoracije z vsakovrstnim materialom in njega dobavo, ter poznajo vse zahteve, katere stavlja sedanji čas do umetnoobrnih ročnih del.

Učenke so redne ali pa izvanredne; prve se zavežejo, da bodo obiskovale ves pouk, kakor ga zahteva učni načrt, druge (hospitantinje) pa obiskujejo šolo, da prouče le jeden ali drug predmet, in sicer v dnevih in urah, katere določijo vodstvo v posebnem dogovoru z njimi.

Vzprejemni pogoji za vse učenke so: dovršeno 14. leto, dokaz, da je učenka ljudsko šolo absolvirala z ugodnim uspehom, in da ima nekoliko spretnosti v elementarnem risanju.

Pouk je brezplačen. Inozemkinje (učenke ali hospitantinje) plačajo 200 K učnine na leto.

Dela učenk so njih last, ako predstavljajo učni načrt, na pr. vzorni prtji, vzorni trakovi itd.

Redne učenke dobivajo v to potrebni material od šole zastoj. Pisalno in risalno orodje pa si morajo same preskrbovati. Hospitantinje si morajo ves material in vse priprave za delo napravljati ob svojih troških.

Javna risarska šola za deklice in dame ima soroden namen, kakor javna risarska šola, katero smo prej opisali. Deklice in dame imajo tu priliko, kopirati in risati po vzorcih in po naturi. Pouk je brezplačen in se vrši vsako sredo in soboto popoldne od 2. do 4. ure. Pri vstopu je plačati 2 K vpisnine, ki se porabi za nakup učnih sredstev.

Ustanove in podpore na obeh strokovnih šolah. Oba zavoda sta z ustanovami in podporami razmerno bogato preskrbljena. V tekočem šolskem letu so bile izplačane za ustanovo nastopne svote:

Od učne uprave 1180 K, od deželnega odbora 3060 K, od občinskega sveta ljubljanskega 500 K, od trgovske in obrtniške zbornice 1640 K in od kranjske hranilnice 2200 K, skupaj torej 8580 kron.

Vrhu tega daje naučni erar ravnateljstvu na razpolago za hipne podpore v slučaju hude potrebe, bolezni itd. letno svoto 1400 K, a podporno društvo razdeli vsako leto približno 200 K za razne podpore.

Pričetek in konec šolskega leta na obeh šolah. Šolsko leto se prične s 16. septembrom, končuje pa s 15. julijem. Med šolskim letom so iste počitnice, kakor na ljubljanskih srednjih šolah.

Po „Učiteljskem Tovarišu“.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. julija.

— Osebna vest. Vseučiliški profesor v Gradcu, g. Gregorij Krek, je po izvršenem tridesetletnem službovanju prosil za umirovljenje.

— Družbe sv. Cirila in Metoda letošnja XV. velika skupščina bode 1. avg. v Radovljici. Vspored se pozneje objavi. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, 18. julija 1900.

— Družbe sv. Cirila in Metoda 128. vodstvena seja je bila 19. julija t. l. v družbinih prostorih „Narodnega doma“. — Začetek ob treh. — Navzočni: Tomo Zupan (prvomestnik), dr. D. vit. Bleiweis-Trsteniški, Martin Petelin (blagajnik), Luka Svetec (podpredsednik), dr. Ivan Svetina; od nadzorništva Oroslav Dolenc. — Prvomestnik pozdravlja navzoče ter naznanja, da bo 5. avgusta t. l. Slomšekova slavnost vabeč odbornike, naj se tem načinom družbo zastopajo slavnosti udeležijo. Vsekako bo družbo zastopal prvomestnik Tomo Zupan. — Ko se sprejmo razni predlogi, rešijo nekatere prošnje in se podeli služba učitelja-voditelja v Trstu Vinku Kreku, zaključijo prvomestnik sejo ob 5 uri popoldne.

— Imenovanje poštarjev na Kranjskem. Kakor znano, so se z ministrskim ukazom z dne 19. maja letos uredile personalne zadeve poštarjev pri poštarnih uradih I. in II. razreda tako, da so dotični poštarji od 1. julija letos stalno nameščeni in imajo pravico do penzije. Na Kranjskem je stalno nameščenih 35 poštarjev, in sicer so v I. razred uvrščeni gg.: Berta Rohrmann v Kranju, Anton Hauff v Kočevju, Anton Vodopivec v Postojni, Viljemina Gödel v Krškem, Josipina Janusch v Domžalah, Ludovik Ševar na Rakeku, Franc Pavlošič v Radovljici, Adolf Mulley v Spodnjem Logatcu, Ludovik Treo v Litiji, Josip Pavlič v Škofjiloki, Rihard Schrey v Lescab, Martin Novak v Kamniku, Alma Lašič v Ljubljani, Konstanca Gustin v Metliki in Vencelj Helmich v Idriji; v II. razred so uvrščeni gg.: Franc Zagorjan v Cirknici, Ivan Sluga v Radešah, Avrelja Kranner v Gornjem Logatcu, Alojsij Schrey na Jesenicah, Franc Šusteršič v Črnomlju, Terezija

Lisec v Borovnici, Zofija Valenčič v Ilirski Bistrici, Josip Modic v Zagorju, Andrej Tavčar v Ribnici, Ivan Ulepič v Mokronog, Olga Rom v Trebnjem, Lujiza Demšcher v Železnikih, Karolina Selak v Žireh, Gregor Lah v Ložu, Marija Hoffmann v Planini, Josip de Poka v Žužemberku, Alojzij Škrli v Staremtrgu, Doroteja Klobovs v Gorenjivasi, Uršula Bonač v Kranjskigori in Viktorija Beifuss v Lukovici.

— Slomšekova slavnost na Ponikvi.

Kakor se nam poroča, se nameravajo vdeležiti Slomšekove slavnosti na Ponikvi sledeča učiteljska društva: Celjsko-Laško, Ormoško, Šmarsko-Rogaško korporativno slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani Ptujsko, Slov. Bistriško, Mariborsko, Gornjegrajsko in Kozjansko po deputacijah. Zaveza jugoslovanskih učiteljskih društev bode zastopana po svojem predsedniku. — Naproseni smo opozoriti p. n. društva, da svojo vdeležbo pravočasno, t. j. vsaj do 30. t. m. oglase pripravljalnemu odboru na Ponikvi ob južni železnici in naznanijo tudi število vdeležencev, kar je potrebno zaradi priprave za banket. Sploh naj bi vsak, ki se vdeleži slavnosti, tudi naznanil pripravljalnemu odboru, ako se vdeleži banketa, ker mora gostilničar vsaj teden dni popred vedeti število vdeležencev banketa, da si ve vse potrebno preskrbeti, kar mu z ozirom na krajevne razmere ne bode prelahko. Kuvert za banket bode stal 1 gold. 20 kr. ali 2 kroni 40 vinarjev. — Vdeleženci iz Trsta in iz drugih krajev, ki leže ob progi južne železnice do Ljubljane, se lahko odpeljejo 4. avgusta zvečer s poštnim vlakom ali pa z mešanim vlakom, s prvim pridejo na Ponikvo ob 4. uri zjutraj, z drugim pa ob pol 11. uri dopoldne. Najumestneje je pa, da se vsi vdeleženci s Kranjskega in Primorskega pripeljejo zvečer v Ljubljano in se potem 5. avgusta zjutraj ob 1/6. uri odpeljejo naprej. Ta vlak pride na Ponikvo ob 8. uri zjutraj. Kdor pa se hoče vdeležiti le popoldanske slavnosti, se lahko pelje z brzovlakom do Celja in potem s sekundarnim vlakom, ki odide takoj za brzovlakom na Ponikvo. Ta vlak pride ob 3. uri popoldne na Ponikvo. Pripravljalni odbor bode pa najbrže priskrbel poseben vlak, če se vdeležijo zadostno število vdeležencev. Opozorjamo tudi, da je od postaje Ponikve le četrt ure hoda v vas. Udeleženci imajo tudi za vožnjo nazaj ugodno zvezo. Prvi vlak se odpelje ob pol 9. uri zvečer, drugi pa ob 1. uri ponoči. Ako se bode priskrbel poseben vlak, potem se bode odpeljal iz Ljubljane tako, da se ga bodo mogli poslužiti tudi Hrvatje, ki se pripeljejo ponoči na Zidani most. — Društva, ki se vdeležijo slavnosti korporativno in z zastavo, morajo to naznaniti svojemu okrajnemu glavarstvu in pa okrajnemu glavarstvu v Celju vsaj tri dni popred, da ne bodejo delala oblastva kakih sitnosti.

— Sestanek hrvatskih in slovenskih biturijentov. Do sedaj prijavi so se hrvatskemu in slovenskemu odboru abiturijenti iz 20 mest, da se udeležijo sestanka v Zagrebu. Slovenski abiturijenti prijavi so se iz Ljubljane (gimnazija in realka), Nova vega mesta, Maribora, Beljaka, Celovca, Trsta in Gorice (gimnazija in realka); hrvatski pa iz Zagreba (dve gimnaziji in realka), Sušaka, Varaždina, Karlovca, Gospića, Osieka, Vinkovcev, Travnika, Sarajeva, Sapljeta, Senja, Kotora in Dubrovnika. Program svečanosti pa je sledeči: Dne 27. julija: 1.) Sprejem Slovencev na kolodvoru. a) Pozdravni govor in nato odzdrav od strani Slovencev, b) na peronu se poje „Naprej“ in hrvatska himna, c) razmeščenje po stanovanjih. Za ta dan odpadejo vse nadaljne oficijelne točke. Dne 28. julija: 1.) Ob polu sedmih zjutraj izlet v krasni bližji perivoj: Maksimir, Mirogoj, (zagrebško pokopališče), Šestine, Čmrok, Tuškanec. 2.) Zboravanje ob 10. uri. 3.) Banket. 4.) Zvečer pa komers. Dne 29. julija: 1.) Ogleđovanje zagrebških kulturnih zavodov in drugih znamenitostij. 2.) Zvečer pa koncert s sijajnim plesom. Dne 30. julija: Odhod. Iz navedenega je razvidno, da bode udeležba od strani abiturijentov velika in da bode sestanek sijajen. Zatorej slovenski abiturijente, udeležite se je v kolikor mogoče velikem številu! Prosimo, vse slovenske abiturijente, se posebno pa ljubljanske, da nam takoj vsak naznani svojo udeležbo, da potem javimo število udele-

žencev v Zagreb, in da moremo naročiti trakove. Javi naj se na adresu: Egon Starč, Ljubljana, Erjavčeve ulice šte. 16. Slovenski abiturijenti se pripeljejo v Zagreb ob 4-20 popol. Na Zidanem mostu se združijo z abiturijenti s Štajerskega. Kar se tiče prepovedi, je stvar sledeča: Policija je bila sestanek prepovedala, a to prepoved takoj potem zopet razveljavila, tako da sedaj ni prav nikakih zaprek. Prosimo še jedenkrat vse slovenske časopise, da ponatisnejo vsa poročila o sestanku, ker nam ni možno vsakemu posebej poslati dopisa. — Odbor za sestanek hrvatskih in slovenskih abiturijentov.

— **Otvoritev češke kočje na Ravneh pod Grintovcem.** V četrtek, dne 26. t. m. vršila se bo otvoritev in blagoslovljenje po češki podružnici „Slovenskega planinskega oružstva“ na Ravneh v višini 1660 m na Grintovcu postavljene kočje. Slavnost je določena na 10. uro dopoldne. Društveni člani, kateri se hočejo udeležiti slavnosti, se opozarjajo, da je najpripravnejše odpotovati v Kranj iz Ljubljane, dne 25. t. m. z večernim vlakom, v Kranju prenočiti in zjutraj po tretji uri se z vozom odpeljati na Jezersko, kjer je podnožje Grintovcu. Prenočiti pa je moči tudi na Jezerskem onim, ki se odpeljejo iz Ljubljane opoldne ali ob 4. uri. V koči na predvečer slavnosti ne bo prostora za prenočiti. Prosi se pa vsakega, ki bi na ta ali oni način hotel nastopiti pot, naj naznani svoj prihod in želje glede prenočišča in vožnje iz Kranja na Jezersko kranjski podružnici „Slovenskega planinskega društva“ na roke gospoda Ivana Majdiča ml. v Kranju. Opozarja se, da je iz Kranja do Jezerskega tri ure vožnje, z Jezerskega (900 metrov) do češke kočje je 2 uri hoda. Otvoritev in blagoslovljenje vrši se ob vsakem vremenu.

— **Z Bleda se nam piše:** Ali je na Bledu kak takoimenovan „Curcomité“, na katerega bi se mogli tujci obrniti pri iskanju stanovanj? Mislim, da spi! Tujec lahko ves dan okoli hodi, in še se mu ne posreči dobiti stanovanja. Pri cesti so seveda vsa stanovanja oddana, ali v stranskih vilah in hišah jih je še dosti. Toda kdo naj tujcu tja pokaže in mu to pove? Tudi vozniki, ako so vprašani, ne vedo ničesar povedati. Mislimo, da bi moralo načelnštvo zdravniškega odbora skrbeti, da bi bili tujci poučeni, kje je še stanovanj dobiti. Te dni pripetil se je slučaj, da se je neka rodbina odpeljala, ker ni mogla stanovanja s kuhinjo dobiti, kakršnih je pa še najmanj 5—10 na razpolago.

— **Iz Šentilja v Slov. Goricah** se nam piše: Gospod Höltschl, vodja tukajšnje šulferajnske šole, se je v nekem članku zloglasne „Marburgerce“ kruto zaletel v vas, obče v vse slovenske liste, a pozabil tudi dopisnikov teh listov ni. Odgovarjati na posameznosti njegovega smešnega članka, se nam ne zdi vredno, saj moža pri nas že vsak otrok pozna. Samo to bi ga radi opomnili, naj v prihodnje malo bolj pametno in pa tudi malo več resnice piše, tako, da se ne bode sam pred svetom osmešil. Če kak klerikalni list o njem in o njegovih pristaših kaj piše, tedaj gotovo molči. In to iz gotovih vzrokov. Če pa se kdo drugi, ki po njegovem merodajnem mnenju ne spada med „omikance“, včasih oglasi, in to po pravici, tedaj renči, da bi se lahko cel šentilj podrli, ko bi ne imel tako trdne nemške podlage, ker ga jezi, da nočejo biti vsi tako neumni, kakor so mladeniči njegove vzgoje, ki še svojega imena pisati ne znajo. In teh je mnogo. Torej še enkrat prosimo, naj ta gospod drugikat bolj pametno in več resnice piše, in naj ne rabi več izraza „windisch“, saj je vendar zelo olikan mož. Pa mislimo, da bo zdaj za kratek čas miroval, saj mu vendar njegove službe kot učitelja, oskrbnik in občinski tajnik ne dopuščajo, se s takimi „neomikanci“ pečati. Naprednjak.

— **Talijo za rešitev življenja v znesku 52 K 50 v. je dež. vlada priznala** Ani Repe z Jesenic, ki je meseca maja z nevarnostjo za lastno življenje rešila Josipa Lončarja iz Save.

— **S kolesom v Pariz** sta se odpeljala danes zjutraj gosp. Gombač in Peterlin, oba člana kluba slovenskih biciklistov „Ljubljana“. Obadva znana sta kot izvrstna in vstrajna vozača, kar morata tudi biti, ker mislita tekom šestih tednov prevoziti nad 5000 km, pri tem se pa hočeta muditi še 14 dni v Parizu. Vozila ho-

deti na dan povprečno 200 km, in sicer tja čez Tirolsko, Švico, Gornjo Italijo do Nizze potem pa čez Lyon-Bordeaux v Pariz. Vračala pa se bodeta čez renske provin-cije, Bavarsko in Tirolsko. Podjetnima vozačema želimo lepo vreme in srečno pot!

— **Mizarska zadruga v Št. Vidu** je začela poslovati dne 1. julija t. l. Zadruga prodajalnica je nasproti kolodvoru v Vižmarjih.

— **Tatvina.** V Javorju pri Dobrunjah se je neznan tat vtihotopil v župnišče in ukradel župniku Antonu Maliju 560 kron denarja in štiri viržinke, njegovi kuharici Mariji Črne pa 7 kron in dve svileni ruti.

— **Dva konja ukradli so** bržčas cigani posestniku Jakobu Dolencu s Črnega vrha pri Polhovem Gradcu.

— **Utopljenca so našli v Savi** poleg Jesenic na Dolenjskem. Mož, ki je bil kacic 30 do 35 let star, je najbrž pri kopanju utonil.

— **Južni kolodvor.** Piše se nam: V nedeljo pripeljal sem se zvečer z gorenjskim vlakom ter izstopil na južnem kolodvoru. Pred izhodom stoje omnibusi treh tukajšnjih hotelov, kočijaži in uslužbenci istih napravijo pa čez hodnik „špalir“, da love došle tujce. Ker je s tem hodnik popolnoma zaprt, je naravno, da se došlim potnikom, kojih ravno pri gorenjskih vlakih ni malo, dela precej neprijetnosti, saj mora okoli omnibusov po sredi ceste iti, kdor hoče na cesto priti. Ko se je tem uslužbencem reklo, naj se umaknejo, da se bode zamoglo odhajati, in da ne bodo ovirali odhoda, so se odrezali „zato smo pa tukaj“. Po tem sodeč isti ne vedo, kje je prostor zanje, kakor tega tudi stražnik ne ve, sicer bi jih bil poučil. Ker je navada, da morajo ti ljudje pri svojih vozovih stati in tam došle potnike sprejemati — saj menim, da je v Ljubljani tako kot drugod — je nujno potrebno stražnikom, kateri imajo na kolodvoru službo, naročiti, naj strogo na to pazijo. Jako priporočljivo bilo bi tudi, da bi se omnibusom nakazal prostor malo bolj proti Dunajski cesti, da bi ne stali ravno pred izhodom, kjer se došli potniki na vse kraje razprše.

— **Utonil je bil skoraj včeraj** popoldne 11letni Franc Ferluga, stanujoč na Trnovskem pristanu. Kopal se je v Ljubljani pri vojaškem kopališču in je zašel v pregloboko vodo. Začel se je potapljati, in bi bil tudi utonil, da ni bilo Franceta Krašovca, posestnika na Trnovskem pristanu št. 20, kateri je skočil v vodo in rešil dečka gotove smrti.

— **Ribe omotil je včeraj popoldne** delavec Anton Rebernik v Rakovniškem ribniku. Lovil jih je najpopred na trnek, ker jih pa ni dosti ujel, nametal je v ribnik omotice. Ribe so potem kar plavale po vrhu vode. Škode je okoli 100 kron.

— **Kronco vzela je 14letni učenec** J. K. šestletnemu Viktorju Šarabonu. Le-ta je šel v prodajalnico. Na potu se mu je pridružil J. K., mu strgal denarnico iz roke, vzela iz nje kronco in pobegnil. Denarnico pa je vrgel stran.

— **Izgnubljene stvari.** Na poti od Tivolskega parka po Latermanovem drevoredu do Bleiweisove ceste je bila včeraj popoldne izgubljena srebrna remontoar-ura s pozlačenim robom in kratko srebrno verižico.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 8. do 14. julija kaže, da je bilo novorojenčev 21 (= 31.18 ‰), umrlih 12 (= 17.82 ‰), mej njimi jih je umrlo za tifuzom 1, za jetiko 2, vsled ne zgođe 1, za različnimi boleznimi 8. Mej njimi so bili tujci 4 (= 33.3 ‰), iz zavodov 6 (= 66.6 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 4, za tifuzom (l. domači) 1, za dušljivim kašljem 2, za vratico 2, za uženom 1 oseba.

* **Knežević — živi?** „Zastava“ poroča, da se je pojavil v Mostarju človek, ki je Kneževiću docela podoben ter se tudi piše Knežević. Mož je imel mnogo denarja ter se je vedel jako plaho. V Mostarju so prepričani, da je bil Knežević le navidezno (?) usmrčen, in da je Knežević živ in zdrav ter — hogat.

* **Strelji na operetno pevko.** Nedavno so v Stuttgartu igrali opereto „Die Puppe“. Igralka naslovne vloge, gđ. Alma Sackur je bila ravno na odru ter je pela, ko so zagrmeli zapored trije strelji. Občinstvo je spočetka mislilo, da spadajo strelji k igri, potem pa je nastala panika, vse je vpilo

in bežalo. V prvih vrstah parterja je stal 18letni trgovski pomočnik Fr. Dallmayer z revolverjem v roki. Eksaltiranec je bil zaljubljen v pevko, ne da bi ona za to sploh vedela ter jo je hotel ustreliti. No zadel je ni. Občinstvo je pevki, ko je stopila zopet na oder, priredilo ovacije, strelca pa so zaprli.

* **Pobeglel duhovnik.** V francoskem mestu Oloroni je kongregacijska šola, ki je radi surovega postopanja z učenci razupita. Nedavno so zaprli nekega učenca, ki je prišel pol dne prekasno s počitnic, vso noč v temno sobo. Neki učenec se je pri varuhu pritožil proti surovosti duhovskih učiteljev ter povedal, da neki abbé zvalja učence k sebi v sobo, jim daje likerja ter se s pijanimi dečki — „igra“. Varuh je vse ovdal; policijski komisar je prišel abbéja aretovat, a abbé je že izginil brez sledu.

* **V kraljico zaljubljen pismonoša.** Mlada holandska kraljica Viljemina je dobila nedavno zaljubljeno pismo, v katerem jo je prosil roke neki Noël, pismonoša v Bruslju. Kraljica se je smejala temu pismu, dvorni maršalni urad pa je poslal pismo županstvu, ki je začelo preiskavo. Dognalo se je, da je Noël prav priden in zanesljiv pismonoša, ki pa je že neki drugi dami, hčerki nekega bogatega sodnika, poslal 780 zaljubljenih pisem. Zdravnikom se to dejstvo ni zdelo naravno, zato so začeli zanimati se za Noëla in dognali, da je duševno bolan.

* **Črni praporščaki.** Tako se imenuje kitajsko pleme, ki zbira v svoji sredi same zločince in razgrajače ter sodrgo vsega sveta. Zlodejski pomorščaki raznih narodov žive med tem narodom, ki prebiva v severnih krajih francoske naselbine Tonking ob ru-deči reki. Žive se z ropom na morju in na suhem. Lihungčang jih hoče poslati baje na boksarje, a lokavemu Libungčangu ni zapati, da jih ne pošlje proti Evropejcem.

* **Kitajski dečki.** Spol otroka je za revne stariše velikega pomena, kajti deklica je zanje velika težava. Osoda dečkov je tudi v bednih rodbinah zagotovljena, kajti ne umorijo jih. Dečke čisto prodajajo za evnuhe v cesarske palače, kjer jih dvorne dame, pri katerih ostajajo do 10. leta, prav lepo vzgajajo; potem nastajajo domači sluge, a njih mesta zavzamejo novi zarezanci petih let. Tem se pravi do desetega leta nedolžniki, po desetem letu pa so „mali evnuhi“. Revni stariši se čutijo vedno silno srečne, ako morejo oskrbeti male dečke svoje pri dvorih, meneč, da postanejo nekdanji vplivni možje pri dvoru. Število evnuhov znaša v cesarski palači v Pekingu veliko število 6000. Tudi igralci, čarovniki, pripovedovalci narodnih prigodb, ki polnijo ulice Pekina, so srečni, ako si morejo oskrbeti male dečke. Končno kupujejo male sinčke tudi brezdetne rodbine in jih potem adoptujejo; kajti le moške osebe smejo podajati žrtve manom prednikov, udeležiti se verskih obredov in prositi za mir svojih duš.

Književnost.

— „**Popotnik**“. Pedagogiški in znanstven list. V št. 7. ima to vsebino: Drag Pribil: Smoter moderne šole. Drag Pribil: Nekoliko pedagogičskih navodil za zemljepisni pouk. Fr. Ilesič: Nekaj slovniških opazk. Fr. Suher: Ponedeljek v šoli. Marica Godec Fürst: Sirota Jerica. France Gajšek: Pšenica in reč. Drag Pribil: Iz pedagogičskih časnikov. Razgled. Listek. — Pedagogiški paberki. — Kronika.

— **Etbin Kristan: „Žarki in snežinke“.** VII. zvezek. Lastna založba. Tiskala „Narodna tiskarna“ v Ljubljani. Pod skupnim zaglavjem: „Iz minolih dni“ je zbral pesnik te-le pesmi: Veli list. — Pomladni dan. — Sedaj. — Prijatelj. — Sovrašтво. — Bolna ljubav. Vsak zvezek stane 20 vin. Dobe se pri avtorju in pri L. Schwentnerju v Ljubljani.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 20. julija. Višjesodni svetnik v Gradcu dr. Aleks. Riedler je imenovan višjim državnim pravdnikom istotam. Graška višjesodna svetnika Julij Ledenigg in M. Welsbacher sta postala dvorna svetnika.

Praga 20. julija. „Bohemia“ se silno togoti, ker je pri višjem sodišču več sodnikov storilo službeno prisego v češkem jeziku.

Inomost 20. julija. V nedeljo se pripelje 22 nemških častnikov in 119 vojakov sem. Na kolodvoru bodo pogočeni na troške nadvojvode Evgena. Od tod pojdejo v Genovo, od koder se peljejo na Kitajsko.

Petrograd 20. julija. Admiral Aleksejev je sporočil vojnemu ministru, da so Kitajci predčerašnjim naskočili pol stotnije ruskih vojakov, ki so stražili kolodvor v Tientsinu. Obkolili so Ruse, ki so si hoteli z bajoneti napraviti pot, pa bi bili podlegli, da ni prišla pomoč. V boju so bili ubiti eden častnik in 4 vojaki, 18 vojakov je bilo ranjenih. Kitajci so izgubili 70 mož.

Petrograd 20. julija. Ruska posadka v Tjenčvangtaju je bila primorana se umakniti. Utaborila se je v Ninčvangu. V dotičnih bojih je padlo 700 boksarjev.

Berolin 20. julija. Listi naznanjajo, da je Rusija formalno tvorila pogajanja zaradi imenovanja najvišjega zapovednika inozemske armade na Kitajskem. Listi so mnenja, da najvišji zapovednik ne sme biti ne Rus, ne Francoz, ne Anglež, ne Japonec, ter sklepajo iz tega, da stopi na to mesto kak Nemeec.

London 20. julija. V Šanghaj je došla nizozemska vojna ladja „Holland“, da varuje tujce. V mestu se zbira toliko oboroženih Kitajcev, da so konzuli že z več peticijami prosili podkralja varstva.

London 20. julija. „Daily Mail“ poroča, da je podkralj v Nankinu dobil ukaz, naj pride v Pekin.

London 20. julija. Namestnik najvišjega vojaškega zapovednika v Indiji, lord Palmer, je vladi naznanil, da je popolnoma nemogoče poslati kaj vojaštva iz Indije na Kitajsko, dokler se ne vrne v južno Afriko poslana armada.

Washington 20. julija. Vlada nikakor ne misli posnemati Nemčije, in ne bo pismenemu in brzojavnemu občanju s kitajskimi podkralji delala nobenih ovir. Vlada zaupa poslaniku in je prepričana, da bo poskusil rešiti tujce na Kitajskem.

Slovenski akademiki in abiturientje!

Nastopile so počitnice, in dijaštvo slovensko se je poslovilo od učiteljišč, in se vrnilo v slovensko, milo jim domovino.

Leta 1892. se je ustanovilo v Ljubljani društvo „Sava“, koje si je stavilo za nalogo, kakor veleva § 1. društvenih pravil: „Gojiti v počitnicah družno življenje in dijaški življenj med svojimi člani in zajedno biti duševna in zabavna vez.“

Podpisani odbor vabi Vas tedaj slovenske akademike, ki še niste člani društva, da vstopite polnoštevilno v društvo. Vabi pa posebno Vas slovenske abiturientje širne slovenske domovine v svojo sredo. Vas vabi, ki ste srečno prestopili prag srednješolskih študij, in se vam odpira nova doba življenja. Vas vabimo posebno, kličeč vam, oklenite se društva in gesla njegovega, ki pravi:

„Telo in dušo zdravo,
Narodu v prid in slavo!“

To bodi naše skupno geslo, slovenski abiturientje in akademiki! Potem društvu ne bode težava izpolniti § 2. dr. pr., ki pravi:

„V ta smoter prireja društvo v raznih krajih slovenske domovine shode, veselice, izlete, poljudna poučna predavanja, ter izdaja spise.“

Slov. akademiki in abiturientje, ki hočejo vstopiti v društvo, naj blagovolijo svoj vstop javiti društvenemu tajniku, bratu med. Albinu Šešarku (Šelenburgove ulice št. 7), ki tudi daje potrebna obvestila radi znakov, in ob enem poslati udnino 2 K in pa vstopnino 2 K, kakor določa § 8. lit. d. društ. pr.

Podpisani odbor je uverjen, da se bodo slov. akademiki in abiturientje posebno letos, ko namerava društvo proslavljati sijajno pesnika velikana Prešerna, polnoštevilno odzvali vabilu.

Z bratskim Na zdar!

Za odbor slov. akad. fer. dr. „Sava“:
Tehnik Janko Krsnik, Med. Albin Česark,
t. č. predsednik. t. č. tajnik.

Darila.

Podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu je sprejelo od srede junija do srede julija: 400 K, ki jih je dovolil za 1. 1900 visoki deželni zbor vojvodine Kranjske; 150 K, ki jih je društvu izročil g. prof. Fr. Robič, deželni odbornik in državni poslanec. To svoto je nabral g. prof. Robič med svojimi prijatelji v državnem zboru. Darovali pa so vsak po 10 K sledeči gospodje državni poslanci: L. Einspieler, dr. A. Ferjančič, dr. L. Gregorec, dr. A. Gregorič, dr. Krek, J. Kušar, V. Pfeifer, J. Pogačnik, Fr. Povše, Fr. Robič, dr. A. Stojan, Fr. Šuklje, Iv. Vencajz, J. Žičkar, Ign. Žitnik; g. A. Trevn, trgovec v Jesenicah na Gorenjskem, 10 K; slavna posojilnica v Celju 100 K; gospod Fr. Zelezinger, c. kr. profesor v Gradcu 10 K. — Obdoro se priščno zahvaljuje za ta velikodušna darila in prosi prijatelje naših visokošolcev, naj se še v prihodnje spominjajo našega društva, da nam bo mogoče v najhujših slučajih pomagati. Dobro vemo, da plačuje vsak zaveden in rodoljubem Slovenec že itak velik naroden davek. Pa kaj si hočemo! Mesec za mescem prosimo blizu trideset dijakov podpore. Izrečno moramo beležiti, da odbor podpira le take visokošolce, ki pridno kolokvirajo in so res revni. — V prihodnjem poročilu za leto 1899/1900 se bodo le tisti prispevki omenjali, ki jih je društvo za t. l. ali že sprejelo ali jih še le sprejme do 30. septembra t. l. — Nasledni prispevki naj se blagovolijo pošiljati t. č. blagajniku gospodu: Fr. Zelezinger, profesor v Gradcu, Zinzendorfgasse 32.

Zahvala.

Podpisani odbor za prireditev abiturijentske veselice spominja prijetno mu nalogo in dolžnost, da se javno zahvali vsem onim, ki so pripomogli, da je slavnost v vsakem oziru tako lepo uspela. Osobito se zahvaljuje županu, preblagorodnemu gospodu Ivanu Hribarju, da je preskrbel brezplačno razsvetljavo in dekoracijo. Izreka zahvalo slavnemu društvu „Narodna čitalnica“ in nje predsedniku dr. vit. Bleiweis-Trsteniškem za brezplačno prepušitev velike dvorane v „Narodnem domu“. Istotako se iskreno zahvaljuje koncertnemu vodji gosp. M. Hubadu za izvrstno vodstvo posameznih pevskih točk, gosp. R. Vrablu za prijazno in tako lepo uspešno sodelovanje, kakor tudi vsem hrvatskim gostom, da so se odzvali v tako lepem številu. Dalje dolguje zahvalo slavnemu „Slov. trgovskemu pevskemu društvu“, mestnemu vrtnarju g. Heinitzu in instalaterju g. Antosiewiczzu za njihov trud. Sploh pa presrečna zahvala vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da je odhodnica uspela v občo zadovoljnost.

S spoštovanjem
Odbor za prireditev abiturijentske veselice.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborna deluje

Melusina ustna in zobna voda

atrđi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil.
Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.

Jedina zaloga (10-29)

Iekarna M. Leustek, Ljubljana

Resljeva cesta šte. 1, zraven mesarskega mostu.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 17. julija: Jožefa Peklar, zasebnica, 80 let, Gradišče št. 10, ostarelost. — Magdalena Rudholzer, urarjeva vdova, 59 let, Gospedske ulice št. 3, srčna hiba.

Dne 18. julija: Jerica Somnitz, urarjeva hči, 6½, m. s. sv. Petra cesta št. 18, črevesni katar.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,3 m. Srednji sračni tlak 786,0 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
19	9. zvečer	738,6	22,2	brezvetr.	jasno	0,0
20	7. zjutraj	740,1	16,8	sl. sever	jasno	0,0
	2. popol.	739,7	28,6	sr. jivzh.	jasno	0,0

Srednja včerajšnja temperatura 22,8°, normalo: 19,8°.

Dunajska borza

dne 20. julija 1900.

Skupni državni dolg v notah	97,35
Skupni državni dolg v srebru	97,15
Avstrijska zlata renta	115,56
Avstrijska kronska renta 4%	97,40
Ogrska zlata renta 4%	115,45
Ogrska kronska renta 4%	90,95
Avstro-ogrsko bančne delnice	1720,—
Kreditne delnice	668,—
London vista	242,52½
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118,55
20 mark	23,71
20 frankov	19,32
Italijanski bankovci	90,45
C. kr. cekini	11,37

Zahvala.

Za obile dokaze srčnega sočutja med boleznijo in povodom smrti svojega iskreno ljubljene očeta, gospoda

Jakoba Gestrina

c. kr. carinskega nadoficijala v pok.

izrekam v imenu, sorodnikov in svojem imenu, enako tudi za zadnje spremstvo do groba svojo priščno zahvalo.

V Ljubljani, dne 20. julija 1900.

(1450) Adolf Gestrin.

Zahvala.

Za mnoge dokaze sočutja že mej boleznijo, kakor tudi ob smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne matere, oziroma sestre, stare matere, tašče in tete, gospe

Magdalene Rudholzer

urarjeve vdove

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo, drage pokojnice k zadnjemu počitku in pokloniteljem lepih vencev izrekamo svojo najiskrenejšo in najpriščnejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 19. julija 1900.

(1551) Žalujoči ostali.

V hôtelu „Triglav“
v Lescah
v nedeljo, dné 22. julija 1900
VRTNI KONCERT
godbe radovljiške požarne brambe.

Začetek ob ½2. uri popoldne.

Vstop prost.

Spoštovanjem

Jože Pretnar

(1442)

gostilničar.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga** dož Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Isl, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevica, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevica, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osonni vlak v Jesenice. Vrhu tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 15 m. zjutraj osonni vlak v Dunaja via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj osonni vlak iz Jesenic. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osonni vlak v Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osonni vlak v Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osonni vlak v Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrhu tega ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 20 min. zvečer iz Podnarta-Kropo. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v **Kamnik.** Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz **Kamnika.** Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1305)

Pisar
stopi takoj v službo.
Ponudbe pod „št. III“ pošta Ljubljana.
Učenec
se sprejme v trgovino s špecerijskim blagom pri
Ferd. Hlebšu v Kranji.

Dama

službujoča kot ravnateljica, vzame čez počitnice jednega ali dva mala dečka na hrano in v nadzorstvo v družbo svojega 7letnega dečka. Lepo stanovanje na deželi v najbližji okolici gozd, mleko in razne kopeli (rečne in v banjah) doma. Plača jedno krono na dan, pogoj, da se plača naprej. (1415-3)
Naslov pove upravnistvo „Sl. Naroda“.

Služba

občinskega sluge
odda se pri županstvu v Hrenovicah pri Postojni. Prosilci, popolnoma večji slovenskega jezika v govoru in pisavi, vložé naj prošnje pri županstvu v Hrenovicah do 31. julija t. l.
Plača po dogovoru z ozirom na prosličevo zmožnost v pisavi.
Županstvo v Hrenovicah
dne 16. julija 1900.
(1429-2) Župan: Ivan Debevec s. r.

Prodaja iz konkurzne mase.

Iz konkurzne mase trgovca g. Sig. Jekel-na v Ljubljani na Starem trgu št. 30. prodaja se celotno skladišče trgovinskega blaga, obstoječe iz izdelanih moških, ženskih in otroških oblek in perila in manufakturnega blaga.
Zaloga je cenjena na 4006 K 30 h. in se prodaja en bloc tistemu, ki bode največ ponudil.
Kupci naj izvolijo podati svoje ponudbe do 28. julija t. l. dopoldne ob 10. uri pisмено v roke konkurznega upravitelja dr. Fr. Tominška, odvetnika v Ljubljani na Bregu št. 20.
S ponudbo je položiti vadij 400 kron. Konkurzno oskrbnistvo si pridrži pravico ponudbe v 8 dneh odobrili ali odkloniti. Inventarni zapisnik je na ogled pri dr. Fr. Tominšku, ki tudi razkaže zalogo.
dr. Fr. Tominšek
konk. upravitelj.
(1449-1)

Premier PREMIER.
Helical-cevna kolesa
Dvocevna kolesa
Prostoletča kolesa
Transportna kolesa (839-13)
Motorna kolesa
so izkušena, solidna, elegantna in lahko letča
The Premier Cycle Co. Ltd.
(Hilman, Herbert & Cooper)
Coventry (Angleško), Heb (Češko), Dunaj VII.
Zastopnik: Fr. Cuden, trgovina s kolesi v Ljubljani.

D. Hribar-jeve tovarne
Slovenski pozor!
Zahvaljujte se
nogatice, rokatice,
jopice in vse vrste
pletenin iz
Slovenski trgovci.
To domače blago je
trpežno, ceno in se
kosá z vsakim drugim
izdelkom bodi št. ka-
tere koli konkurence.

Trgovec z
železnino
Andr. Druškoviča
naslednik
Val. Golob
Mestni trg št. 10
založnik zveze avstr. c. kr. državnih uradnikov
priporoča svojo bogato zalogo hišne in kuhinjske oprave.
Zaloga vseh za stavbe potrebnih predmetov, kakor tudi Roman in Portland 29 cementa.
Zaloga nagrobnih križev.

Prej **Alozij Erjavec** J. Zor
črevljarji mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.
Po večletni skušnjaji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološki muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in rujavu obuvalo, ter razne potrebščine za to obrt. 29
Moro se shranjuje. — Vnaujni naročilom naj se pridre vtorec.

Josip Oblak
umetni in galanterijski strugar
Trubarjeve ulice št. 3
izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Falice za okna od 50 kr. do 2 gl. 25 kr., kegljiške kroglice 12 cm debele 1 gl. 25 kr., 13 cm debele 1 gl. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinjše vrste. Popravila od kosti, roga, morskih pen, iantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni. 29

MODERCE natančno po životni meri
za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporoča
HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17. 29
Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, e s e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e e e e

Pekarija in slasčičarna
Jakob Zalaznik
Stari trg št. 21.
Podružnici:
Jurčičev trg 3. Vegove ulice 12.
Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slasno pekarsko pacivo, vseh vrst kruh na vago, prepečenec (Vanille-Zwiebak), kakor tudi
ržen kruh
hlebčki po 10, 15 in 25 kr.
V slasčičarnici postrezam z najfinjšim nasladnim pecivom in s finimi pristnimi likerji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijanske krofe in zavitke s smetano napolnjene. 29